

aandelige Kræfter, staae i Forbindelse med hinanden; thi man faaer ikke de dygtige og tilstræffelige Kræfter til dette Hverv, naar man ikke betaler derfor. Man maa ikke troe, at man Nar for Nar kan samle en Commission af 12 dygtige Mænd, der forstaae sig paa, hvad man skal kræve af en Almueskolelærer, og i hvilken Form man skal kræve det af ham, og som tillige ere saaledes stillede, at de kunne gjøre sig frie og ere villige til at gjøre sig frie og til at underkaste sig det Arbejde, her paa lægges dem, og underkaste sig dets Udførelse paa tre forskjellige Steder, naar man ikke giver et anstændigt Honorar derfor, og jeg vilde ansee det for en overordentlig stor Fordærvelse, hvis man istedetfor Examina ved Seminarierne fik Examina ved en daarligt sammensat Commission. Jeg troer, at man allerede er gaaet for vidt i en vis Mistro til Seminarierne, naar man har villet fra enhver Deeltagelse i Examenscommissionen udelukke alle dem, der ere ansatte ved Seminarierne. Jeg troer, at nogle Seminariebestyrere og Seminarielærere, satte ind i en Commission af 12 Medlemmer, hvor de vilde være i Minoritet, kunne danne meget fortræffelige Elementer til at give Examen baade Paalidelighed og Alvor og til at holde den paa det Standpunkt, paa hvilket den bør holdes. Sender man Mænd fra Universitetet, fra Højskoler eller jeg veed ikke hvorfra, kan man let komme ind paa en Vej i det Hele eller i enkelte Retninger, som slet ikke er ønskelig. Det er altsaa det Første, man vel bør overveie, om man kan faae en god Examenscommission, og jeg troer, at man ikke burde vedtage Loven uden at have gjort sig det finantfelle Spørgsmaal klart: hvor Meget maatte vi forlange, og hvor Meget vil Rigsdagen bevilge til Honorarer og Diæter for en Examenscommission, der efter vore Forhold er meget stor, naar man tænker paa, at 12 Mænd skulle rejse til Aarhus eller Odense og opholde sig der i lang Tid. Det er det ene Punkt, som jeg troer, man maa tage nøie under Overveielse. Jeg har nævnt 12; der er jo imidlertid i § 2 foruden disse 12 nævnt andre Mænd, som — det være sagt i Forbigaaende — rigtignok ere om- talte i en overordentlig uheldig Redaction, en Redaction, der er saa uheldig, at man næsten

ikke kan lade den passere. Der staaer, at Commissionen „skal bestaae af mindst 12 Examinatorer og Censorer, foruden de Mænd, til hvilke det overdrages at afholde eller som Censorer at være tilstede ved Prøve i Fag, hvis Bestaffenhed maatte gjøre Saadant nødvendigt“. Skulle da de 12 være Examinatorer eller Censorer i de Fag, hvis Bestaffenhed ikke gjør det nødvendigt? Naturligviis er der Tale om saadanne Fag, der ikke ere repræsenterede i de 12 Mænd, og det skulde altsaa egentligt hedde „foruden de Mænd, hvilke der paa Grund af, at enkelte Fag ikke ere repræsenterede i Commissionen, overdrages et særskilt Hverv“, eller „foruden de Mænd, som for særskilte Fags Skyld maae tilkaldes“ eller Sligt. — Det er altsaa det ene Spørgsmaal. Det andet væsentlige Spørgsmaal, som dog ikke angaaer saa store Ting, men som just tyder paa, at en saadan administrativ Lov helst maa drøftes fra vedkommende Overbestyrelses Side, er hvad der indeholdes i § 5. Der er nu for det Første en almindelig Bestemmelse, som jeg anseer for særdeles uheldig, fordi den gaaer videre i en Retning, hvor man allerede er kommen noget for vidt; nemlig, at Alt skal ind til Ministerierne og skee i Ministerierne. Man nedsætter en Commission af 12 Mænd, som man beskifter paa tre Nar, og for hvilke man ubnævner en Formand, og saa lader man ikke denne Commission besørge det hele Arbejde, modtage Anmeldelser osv., men den enkelte Candidat, der vil lade sig examinere af denne Commission, skal efter § 5 melde sig hos Kirke- og Undervisningsministeriet. Hvorfor ikke hos Formanden for Examenscommissionen? Hvad skal dette Omsvøb til, at alle Anmeldelser skulle skee til Ministeriet, og at Ministeriet, hvis Contoirer sandelig ere bebyrdede nok med at modtage og udsende Breve, skal samle alle disse indkomne Begjæringer, give dem Nummer, journalisere dem, sende dem til Formanden og maaskee correspondere med ham om enkelte Spørgsmaal, som opstaae, f. Ex. om, hvorvidt en Annælbelse, der er kommen for silde, kan modtages eller ikke, i Stedet for at overlade den hele Detail af Alt, hvad der angaaer Annælbelsen og Examens Afholdelse, til Formanden for Examenscommissionen? Det er Gøt, men der er i